

کاریکاتر له رښانه گهري پسپړدا ... هه ندرن خښاو

رښانه گهري پسپړ ئو بڼاوکراوه خولوه يه که له لاپه هکانيدا بابه تکي دياریکراو چاره سهر دهکات، وهکو رښانه گهري ئه ده بي، که له پښه نگی رښانه پسپړه کانه وه دت له ووی ژماره وه، هيچ وټاتک له جيهاندا بڼه ش نيه لم رښانه گهريه، هه روا رښانه گهري ئا بووری هاوويه کی رښانه گهري ئه ده بيه له ژماره دا، نزیکه به سهریشدا زات، هه روا رښانه گهري وه رزشي و رښانه گهري سهر بازی و پيشه سازی، و چه ندین که يسی تریش که له ژمار نايه ن، لهو بڼاوکراوانه ش ب نمونه باسی گڼ فاری به ناوبانگ وهکو (الناقد - ره خنه گر) و (الوحدة - يه کگرتن) و (استراتيج - ستراتيچ) و چه ندینی تر له بڼاوکراوه ناسراوه کانی لای خوښه ر، ئه وهی شایانی باسه کاتک که گڼ فاری کی وهکو (الناقد) بایه خکی تایبه تی به کاریکاتر دا، و چه ندین شوینی له لاپه هکانيدا ب ټه رخانکرد، گڼ فاری دیکه ی وهکو (الوحدة) هيچ بایه خکی به هونه ری کاریکاتر نه ده دا، ئم دوو گڼ فاره شمان به نمونه هڼایه وه له سهر ئه وهی که گڼ فاره پسپړه کان دابه ش ده بن به سهر دوو به شدا له په یوه ندیان به کاریکاتر وه، به شک بایه خی پډه دات و به شکیش ئاگاداریشی نيه، هڼایه که شی ب ئه وهی ده گه ته وه به ای ئم که زڼک لهو بڼاوکراوه پسپړانه، وا ده واننه کاریکاتر وهکو ماده یه کی گاتته و قشمه و ناگونج ت له گه ماده دکاره کانی (جدی) گڼ فاره کانیاندا، ئه مه ش گه وره ترین هه یه که تیکه وتوون، چونکه کاریکاتر ده توان ت ئو شته ب ت که وتار ناتوان ت بی ت، ب یه کاریکاتر ماده یه کی قشمه نيه و شایانی دکاری نه ب ت، ئه گهر کار له سهر پڼکه نینیش بکات، ئه وا لوتکه ی دکاری ده پک ت به تایبه تی کمه یه تی و سیاسیه که ی، ب یه ئو دیدگا لووت به رزه ی ئم بڼاوکراوانه دیدگاه یه کی هه یه، ئه گهر نه ین دواکه وتووشه، به گهش ب ئم زڼک لهو رښانه مانهی که بابه تی زڼر دکار له جيهاندا چاره سهر دهکهن، ههروه ک کښه کانی دراو و بانک و بڼر سه و هاوش ووه کانیان، پشت به کاریکاتر ده به ستن، و زڼرجار تاکه هوانه جگای سه روتار وه رده گر ت، له گشه و ستونه کانیش کارکاتر له ن و بابه ته ئا بوریه کانیدا جگای خیان ده که نه وه، ده توانین ب ین که ئم کاریکاترانه لم جڼره رښانه پسپړانه بڼاوده کړنه وه، به رده وام په یوه ندیدارن بهو بابه تانه ی که لم رښانه مانه دا بڼاوده کړنه وه، ب نمونه له رښانه ی ئه ده بیدا،

کاریکاتر بابته کانی بـاوکردنه وه و پهـتوک و په یوه ندى نـوان نووسه و خوـنهر و رـژنامه نووس و چاپخانه چارهسهر دهکات، ههروا کـشهی چاودـری و ئازادی رـژنامه گهری و ئه و بابته تانهی په یوهستن به ئه ده به وه کاریکاتر ده توانـت له وـدا چارهسهریان بکات، له رـژنامه گهری ئا بووریشدا کاریکاتر ده توانـت بابته کانی مایه پوچی و هـئـاوسان و بهرتیل و بهرزبوونه وهی نرخه کان و شتی دیکهش چارهسهر بکات، ئه و بابته تانهی که کاریکاتر ده توانـت له پسپـریه جیاجیاکانی رـژنامه کاندای چارهسهریان بکات له ژمار نایه، چونکه کاریکاتر له هـموو هونه ره کانی دیکه ئازادتره، ده توانـت له ده رگای وردترین و بهر فراوانترین بابته بدات له هـمان کاتدا، بهـام هـندک نمونه مان هـنایه وه وه کو بهـگه بـه سلماندنی ئه وهی که هیچ بابته تـک داخراو نیه له رووی کاریکاترـدا.

به گوـرهی ئه وانهی که باسـمان کرد ده بـت بـین که رـژنامه پسپـره کان پـویسته بایه خـکی تایبته به هونه ری کاریکاتر بدهن، گـشهی بهرده و امیشیان بـه ترخان بکه، ئه مهش له پله و پایه یان به رزده کاته وه نهک کم، جه ماوه ری خوـنهرانیشی فراوانتر دهکات، وشکاتی ئه م جـره رـژنامه مانهش که مترده کاته وه، سه رهـای ئه مانهش رـژنامه گهری پسپـری زیاتر له رـژنامه گهری گشتگیر پـویستی به کاریکاتر هـیه، چونکه بابته کانی رـژنامه گهری گشتگیر گونجاوه له گه هـموو ئاره زوو و هـوه سـکدا، بهـام رـژنامه گهری پسپـری زیاتر به وشکی و بهرته سکی جه ماوه ری ناسراوه، بـیه ده بـت لاپهـه کانی به بابته تی په رـشبه خش و دهروون ئاسوده کار موتر به بکات، ئه م رـهش ته نیا به کاریکاتر ده گـگـدرت، چونکه له رـژنامه یه کی ئا بووریدا نا ئاساییه هـنراوه یه کی خـشویستی یان هـر هـنراوه یه کی دیکه بـاوبکه یته وه، بهـام ده کـرت کاریکاترـک بـاوبکه یته وه، چونکه کاریکاتر له هـمان کاتدا چـژوه رگرتن و سه رنج اکـشی ده به خشـت، له بابته تی رـژنامه خـلاوه که شدا ده رناچـت، که توانای خستنهـووی بابته تی دـکاریشی هـیه، به مهش ئه م نه رمونـی یه ی له کاریکاترـدا هـیه، ری پـده دات له لاپهـه کانی هـموو رـژنامه کاندای بوونی هـه بـت، و ئه و رـژنامه مانهش ناچار نیه له ری خـی لابات بـه دهستهـنـانی چه ند ئا مانجـکی دیکه، کاتـک ده توانـت به هاوکاری کاریکاتر بگاته ئه و ئا مانجانه، و پارـزگاریش له ئاـسته ی بابته کانیـدا بکات.